

Рецензия

от проф. д.изк. Йордан Гошев – 8.3 Музикознание и музикално изкуство, професор по хармония в Югозападен университет „Неофит Рилски” Благоевград

член на научно жури за избор на академична длъжност **„доцент”** в професионално направление 8.3. – Музикално и танцово изкуство, специалност „Музика“ катедра „Музика“, Факултет по изкуствата, Югозападен университет „Неофит Рилски” Благоевград

На конкурса за ДОЦЕНТ за специалност „Изпълнителско изкуство“, обявен в “Държавен вестник” бр. 57/14.07.2017 г. се е явил 1 (един) кандидат. Тя е асистент д-р Бинка Добрева-Котетерова от катедра „Музика“ във Факултета по изкуствата на ЮЗУ „Н. Рилски“.

Съгласно приложената Справка за приносите, д-р Добрева представя хабилитационен труд на тема: „Състави за изпълнение на български песенен фолклор в началото на XXI век (ансамбли, хорове, камерни формации)”, учебно помагало: „С любов към тракийската народна песен”, богата справка с публикации и участия в национални и международни конференции, концертно изпълнителска дейност, издания на CD, педагогическа работа и пр.

Тази дейност на кандидатката е обект на настоящия коментар.

Представената монография „Състави за изпълнение на български песенен фолклор в началото на XXI век (ансамбли, хорове, камерни формации)” е в обем от 246 страници и съдържа: увод, пет глави,

заклучение и приложения. Трудът разглежда българското фолклорно изпълнителство с неговите най-ярки представители - ансамбли, фолклорни групи, хорове, индивидуални изпълнители. Те са носителите и представят музикалното фолклорно изкуство от средата на ХХ век до наши дни. Бинка Добрева е съвременник на всички процеси и пряк участник в тях. Дискутирала е трансформацията и адаптацията на народната песен, нейната етническа и национална своеобразност с най-изявените изпълнители, носители на традициите на българския песенен фолклор. Тази палитра от мнения на посланиците на българското изкуство по света, дават сериозна база за направените изводи. Реалността, че фолклорът вече не е част от бита на голяма част от българите, прави още по-трудно неговото съхраняване и отстояване като стилови особености, характеристики и практики. Заобикалящата ни глобализация налага други предизвикателства при отстояване на самобитността. Звуковата среда и влиянието на медиите са само една малка част от проблематиката. Промените в ценностната система и факторите, които определят оформянето на личността, предизвикват други нагласи към предаваните от поколения интонации, общувания и т.н.

Реализирането на изследователските задачи и анализ на процесите на различни нива – от любителски формации до професионални ансамбли, от влиянието, което оказват политическите и икономическите промени, от обективното представяне на различни гледни точки на водещи учени в областта на фолклора, от възприемането на песента и емоционалната и потребност у нас и по света, се базират на обстойни проучвания от страна на д-р Добрева. Тя има сериозна основа за изследваните процеси. Самата тя е изпълнител от най-висока класа, преподавател с многогодишен опит, участва в редица вокални формации, които са прославили България по света, познава публикациите на ключови автори – фолклористи и етнографи (Джуджев, Кацарова, Стоин, Захаријева, Рачева, Пейчева,

Шишманов, Динчев и др.) и представя и анализира техни текстове, които имат общо с теоретичните и терминологични аспекти на монографията.

За да се разглежда многопланово проблематиката се изискват разностранни интереси от страна на изследователя, богат опит и аналитични възможности. Кандидатката е от изпълнителите на народна музика, които претворяват фолклорното наследство с ерудиция, с детайлно познаване спецификата на отделните фолклорни области и необходимостта от тяхното съобразяване при представяне им, т.е. обобщаването на една практика изисква стабилна, солидна основа, която да намери израз не само в сценичните изяви, но и в представената книга. Хабилитационният труд има приносен характер. Той представя творческата дейност на различни певчески формации, изпълнителските им практики и подходите им при изпълнение на българския песенен фолклор.

Учебното помагало „С любов към тракийската народна песен” съдържа 39 автентични народни песни и 16 авторски. Автор на текстовете на новите песни е Бинка Добрева. Сякаш това помагало показва нагледно как биха могли да се отстояват традициите на една фолклорна област – словесни и интонационни, в едно съвременно творчество. Търсената идентичност и доближаване до наследените черти на българското народопесенно изкуство са успешно реализирани в помагалото и то би могло да послужи в обучението на студенти и ученици, както и да обогати репертоара на бъдещите изпълнители на народни песни, свързани с тази фолклорна област.

Статиите: „Българският песенен фолклор в общото културно пространство”, публикувана от „First International Scientific conferens „FILKO“/Philology, Culture and Edukation, в Македония, „Многогласното пресъздаване на българската фолклорна и църковна музика от мъжки кватет „СВЕТОГЛАС”, под печат, от „Международен съвет за традиционна музика“ (ICTM) към ЮНЕСКО, част от Петата среща на

ICTM Study Grup on Music and Dance in Southeastern Europe, 02- 08.05.2016 г., Благоевград показват експертността на кандидатката по обявения конкурс в областта на музикалното изкуство.

Като количество и качество представените трудове на кандидата Бинка Добрева показват детайлно познаване на българския песенен фолклор. Освен като изследовател тя има ярко присъствие на концертната сцена като солист и част от вокален ансамбъл „Мистерията на българските гласове“, реализирала е концертни турнета и майсторски класове по народно пеене в редица страни от Европа и Америка, издава 7 фолклорни албума, участва във всички албуми на „Мистерията на българските гласове“, инициира музикални конкурси и пр. Не на последно място искам да отбележа успехите ѝ като педагог в ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград и 144-СОУ „Народни будители“ София. Подготвила е десетки студенти и ученици, които са носители на много награди от национални и международни конкурси. Те са част от музикалния живот на България, представят и популяризират достойно нашето фолклорно богатство.

Представените дейности, според мен, отговарят на смисъла и изискванията на ЗРАСРБ за длъжността доцент в професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство на обявения конкурс от ЮЗУ „Н. Рилски“ Благоевград. Художествено творческата и научна дейност имат приносен характер за българското изпълнителско изкуство и музикална култура.

Ето защо, в заключение, убедено изразявам своето положително становище за избора на академичната длъжност „Доцент“ по обявения конкурс от ЮЗУ „Н. Рилски“ в направление 8.3. Музикало и танцово изкуство, специалност „Музика“ за нуждите на Факултет по изкуствата и катедра «Музика».

14.11.2017 г.

Благоевград

проф. д. изк. Йордан Гошев